

čís. 55 str. 76 Věst. min. sprav. z roku 1924) a že tato včasně námitky podala. Odvolací soud neprávem tudíž zrušil rozsudek i řízení prvního soudu pro zmatečnost a bude na něm, aby o odvolání ve věci rozhodl.

Čís. 5990.

Část nuceným narovnáním v úpadku dotčené pohledávky, přesahující vyrovnávací kvotu, trvá dále po právu jako naturální obligace. Placení takové zbytkové pohledávky z nuceného narovnání není proto darem aniž obohacením toho, komu bylo plněno.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1926, Rv II 43/26.)

Žalovaný vypůjčil si od žalobkyně v letech 1918—1921 celkem 24.000 Kč. Ve vyrovnacím řízení, jež bylo v roce 1923 zahájeno o jmění žalovaného, přihlásila žalobkyně svou pohledávku ze zápůjčky, nepřihlásila jí však v úpadkovém řízení, jež bylo zahájeno po zastavení vyrovnacího řízení. Dne 12. ledna 1924 bylo uzavřeno s úpadkovými věřiteli nucené narovnání, v němž se úpadce zavázal zaplatiti věřitelům třetí třídy 20%. Nucené narovnání bylo soudem potvrzeno a úpadek proto zrušen. Tvrdíc, že se jí žalovaný po potvrzení nuceného narovnání zavázal zaplatiti celý dlužný peněz, domáhala se žalobkyně na něm zaplacení 24.000 Kč. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolací soud bere vzhledem k výpovědi žalobkyně jako strany a předloženým listinám za své zjištění své stolice, že žalovaný po schválení nuceného vyrovnání se zavázal vůči žalobkyni, že jí celý původní dluh ve výši 24.000 Kč zaplatí. Odvolací soud sdílí též názor soudu své stolice, že při nuceném vyrovnání na prázdno vyšlá část pohledávky nezanikla úplně, nýbrž že zůstala naturální obligace a že žalobkyni tím, že se žalovaný zavázal jí tento zbytek pohledávky zaplatiti, vznikl zažalovatelný nárok; nemůže se proto v tomto případě mluvit o darování.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesprávné právní posouzení odvolacího rozsudku spatřuje dovolatel v tom, že žalovaným po schválení nuceného vyrovnání učiněný závazek, že zaplatí žalobkyni celou její pohledávku původních 24.000 Kč, považuje za platný a žalovatelný, uváděje, že při nuceném vyrovnání nezanikla úplně na prázdno vyšlá část řečené pohledávky, nýbrž že zůstala naturální obligace. Dovolatel poukazuje k rozhodnutím nejvyššího dvoru soudního ve Vídni ze dne 26. února 1884, čís. 938 (přístupnému v Gl. Unger č. 9900 a Centralblatt f. jur. Praxis rok 1884 str. 562) a ze dne 3. března 1875, čís. 13.136 (přístupnému v Gl. Unger č. 5649 a v Gerichtshalle rok 1875 str. 119), než to není tento případ, neboť v obou řečených rozhodnutích jde o použití §u 226 starého konk. řádu, a uvádí-li dovolatel zejména poslednější rozhodnutí a v něm vyslovený

právní závěr, že před vyrovnáním učiněný slib zaplacení celé pohledávky se projevuje jako darovací slib, v souvislost se gramatikálním výkladem nyní platného Šu 156 konk. řádu, poráží se tato dedukce sama sebou. Byť i po právní moci soudního potvrzení vyrovnání mohli věřitelé požadovati zaplacení svých pohledávek pouze v rámci obsahu vyrovnání, není tím řečeno, že by se nuceným vyrovnáním uskutečnila novace, nýbrž část nuceným vyrovnáním dotčené pohledávky, přesahující vyrovnávací kvotu, trvá dále po právu jako naturální obligace, což v první řadě vyplývá z předpisu Šu 151 konk. řádu, podle kterého se nucené vyrovnání nedotýká rukojemství za celou pohledávku a také se nedotýká spoludlužnictví třetích osob, jakož i vyplývá to z úvahy, že nuceným vyrovnáním a zaplacením vyrovnacích kvot při osobních pohledávkách proti úpadci, ohledně nichž stává oddělné právo, zaniká pouze osobní nárok proti úpadci, kdežto oddělné právo pro vyrovnání a jeho kvotami neuhrazený zbytek pohledávky trvá po právu dále; ve druhé řadě to vyplývá z předpisu Šu 163 (2) konk. ř. o novém úpadku, podle kterého pohledávky neuspokojené částkami ustanovenými ve vyrovnání považují se za ne úplně zapravené, totiž pokládají se za zapravené jen zlomkem, který odpovídá poměru zaplacené částky k částce, která podle vyrovnání má být zaplacená (srovnej zásadu vyslovenou v rozhodnutí čís. 3252 sb. n. s., podle které věřitel, jenž neobdržel na vyrovnací kvotu ničeho, konkuruje v úpadku celou svou pohledávkou). Z toho sluší dovoditi, že placení takové pohledávky zbytkové z nuceného vyrovnání po jeho úplném splnění není darem, nýbrž splněním naturálního závazku, jehož existence odnímá takovému plnění právní povahu daru. Je právě vlastností naturální obligace, že oprávněný nemůže žalovati o její splnění, a bylo-li mu plněno dobrovolně, platí to plnění za povinované, neboť nemůže být požadováno jeho vrácení. Dobrovolné plnění je v tomto případě skutečným plněním, není darem a není obohacím.

Čís. 5991.

Předpisem Šu 1383 obč. zák. jsou postižena pouze taková narovnání, která dědiční účastníci činí o obsahu neprohlášené dosud poslední vůle, by místo něho položili za základ dědického přidělu svou dohodu.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1926, Rv II 71/26.)

Za jednání o rozluku manželství uzavřel žalobce se žalovanou tehdejší svou manželkou dne 28. června 1920 notářským spisem smír o majetkových poměrech, v jehož odst. VIII. b) se žalovaná zavázala, že kdyby jí v závěti jejího bratra Josefa H-a bylo zůstaveno více než 200.000 Kč, jest povinna přebytek přes 200.000 Kč, nanejvýš však 100.000 Kč vyplatiti do 2 měsíců po soudním odevzdání pozůstalosti po Josefu H-ovi do rukou žalobce, nikoliv však do jeho vlastnictví, nýbrž, že tento má ohledně tohoto vyplaceného mu přebytku stejná práva a povinnosti, jak jsou ujednány ohledně věna v I.—VII. odstavci smlouvy, a vůbec že